

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL Rheoliadau lechyd Anifeiliaid a'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Diwygio) 2022

DYDDIAD 20 Rhagfyr 2022

GAN Lesley Griffiths AS
Y Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

Bydd Aelodau'r Senedd eisiau bod yn ymwybodol ein bod yn rhoi ein cydsyniad i'r Ysgrifennydd Gwladol arfer pŵer i wneud is-ddeddfwriaeth mewn maes datganoledig o ran Cymru.

Ceisiodd Mark Spencer AS, Gweinidog Gwladol DEFRA, gydsyniad ynglŷn â gwneud Offeryn Statudol (OS) o'r enw Rheoliadau lechyd Planhigion (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2022 i fod yn berthnasol i Brydain Fawr.

Bydd yr OS uchod yn cael ei wneud gan yr Ysgrifennydd Gwladol drwy arfer pwerau a roddir gan adran 8(1) o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018. Mae paragraff 21 o Atodlen 7 i Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 yn darparu pŵer sy'n caniatáu i ddiwygiadau canlyniadol gael eu gwneud i Reoliadau yn ôl yr angen (yn yr achos hwn, ar ôl diwygio'r Rheoliadau lechyd Planhigion).

Cafodd y Rheoliadau eu gosod gerbron Senedd y DU ar 19 Rhagfyr 2022. Mae'r dyddiadau cychwyn ar gyfer y mesurau wedi'u rhannu yn ôl mesurau brys (y pŵer i gyflwyno ardaloedd â ffiniau penodedig) y disgwylir iddynt ddod i rym ar 20 Rhagfyr, a mesurau di-frys (mân wall drafftio yn ymwneud â thatws Libaneaidd) y disgwylir iddynt ddod i rym ar 4 Chwefror 2023.

Effeithiau y gall yr OS eu cael ar gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd a/neu gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru

Cyflwynodd diwygiadau blaenorol a wnaed i'r Rheoliadau Iechyd Planhigion gywiriadau a oedd eu hangen i'r drefn reoleiddio ar gyfer iechyd planhigion. Ehangodd cymhwysedd gweithredol Gweinidogion o ganlyniad i'r swyddogaethau dilyffethair a roddwyd iddynt (yn eu rhinwedd fel 'Awdurdod Cymwys' Cymru) yn sgil y diwygiadau. Bydd y Gweinidog yn dymuno nodi nad yw'r Rheoliadau'n trosglwyddo unrhyw swyddogaethau i'r Ysgrifennydd Gwladol.

Diben y diwygiadau

Mae'r Rheoliadau yn caniatáu i ardaloedd â ffiniau penodedig gael eu sefydlu y tu allan i'r wlad y canfu plâu neu heintiau planhigion ynddi. Mae'r rhain yn fesurau bioddiogelwch pwysig a roddir ar waith ar adegau pan geir achosion o blâu neu heintiau planhigion sy'n cyfyngu ar symud pren, planhigion ar gyfer plannu neu ddeunydd coedwigaeth.

Maent yn angenrheidiol oherwydd nid yw'r deddfwriaeth bresennol yn caniatáu i ardal â ffiniau penodedig gael ei sefydlu pan ganfyddir pla o fewn un o'r tiriogaethau eraill ym Mhrydain Fawr. Mae hyn yn golygu, pan geir achosion o bla neu haint planhigion mewn un wlad, yn gyfagos i'r ffin, ar hyn o bryd nid oes gan y wlad arall unrhyw bŵer i gyflwyno ardaloedd â ffiniau penodedig fel mesur bioddiogelwch.

Mae'r Rheoliadau hefyd yn cywiro mân wallau drafftio o fewn Rheoliadau Anifeiliaid, Bwyd, Iechyd Planhigion, Deunyddiau Lluosogi Planhigion a Hadau (Diwygiadau Amrywiol etc.) 2022 sy'n ymwneud â thatws Libaneaidd nad ydynt i'w plannu.

Mae'r Rheoliadau, a'r Memorandwm Esboniadol sy'n cyd-fynd ag ef, sy'n nodi manylion ynglŷn â tharddiad, diben ac effaith y diwygiadau, ar gael yma:

<https://www.legislation.gov.uk/uksi/2022/1367/contents/made>

Pam y rhoddwyd cydsyniad

Rhoddwyd cydsyniad i Lywodraeth y DU mewn perthynas ag ardaloedd â ffiniau penodedig oherwydd ni allai Gweinidogion Cymru wneud y darpariaethau drwy arfer ein pwerau ein hunain oherwydd bod y pŵer i ddiwygio yn ganlyniadol i ddiwygiad a wneir gan yr Ysgrifennydd Gwladol. Oherwydd y gwneir Rheoliadau i Gymro o dan adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972, o dan adran 8 o Ddeddf yr Undeb Ewropeaidd (Ymadael) 2018 gall y Rheoliadau hyn gael eu diwygio gan Weinidog y Goron.

Mewn perthynas â thatws Libaneaidd, rhoddwyd cydsyniad i wneud y cywiriadau hyn ar ran Cymru er rhesymau effeithlonrwydd a hwylustod ac i ddiogelu bioamrywiaeth. Cafodd y diwygiadau eu hystyried yn ofalus ac mae'r polisïau'n cyd-fynd â'i gilydd yn llwyr.